

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår ref.: 201702361-1
Deres ref.:

Lillehammer, 6. januar 2017

Ny forskrift om offentlige arkiv - høringsuttalelse fra Oppland fylkeskommune/Fylkesarkivet i Oppland

Vi viser til Kulturdepartementets høringsbrev med høringsnotat, datert 18.10.2016.

Oppland fylkeskommune støtter departementets vurderinger om behovet for å gjøre arkivforskriften mindre detaljert og behovet for en oppdatering til dagens arkivsituasjon med elektronisk arkivdanning.

Oppland fylkeskommune omfatter arkivinstitutionen Fylkesarkivet i Oppland/IKA Opplandene og arkivenheten i Oppland fylkeskommune.

Selve høringsdokumentet er omfattende og avdekker fortsatt enkelte klare svakheter. Vi er derfor positive til signalene om at Lov om arkiv av 1992 nå er foreslått revidert.

Vår høringsuttalelse vil ta for seg noen punkter, først noen generelle kommentarer, deretter med henvisning til noen enkelte paragrafer.

Forskrifta generelt:

På flere områder innebærer forslaget til ny arkivforskrift et framskritt, bl.a. ved at arkivdanningen blir behandlet med en funksjons- og prosessorientert tilnærming, og ved at forslaget forsøker å være teknologinøytralt.

Til ny § 1, § 2 og § 3: Arkivansvar, arkivfaglig kompetanse, definisjon av arkivinstitution/arkivdepot

§ 1 slår tydelig fast at arkivansvaret i kommuner og fylkeskommuner er lagt til administrasjonssjefen etter kommuneloven §23 og til kommuneråd eller fylkesråd etter kommunelova § 20.

Derimot er det en svakhet at forskriftene ikke lenger definerer arkivarens rolle og funksjon like klart.

Forskriftene foreslår å fjerne det eksplisitte kravet om at organet skal ha en egen arkivtjeneste under en daglig ledelse av en arkivansvarlig. I § 3 foreslås at arkivtjenesten legges til internkontroll for arkiv.

Arkivplanbegrepet utgår og erstattes av internkontroll. Det er et godt grep som vi støtter. Internkontroll er et system for å ha oversikt over og forbedre egen praksis, i tillegg danner det grunnlag for eksternt innsyn. Svakheten ligger i at forskriften ikke lenger stiller krav til kompetanse i like stor grad. Dagens forskrift bidrar til en profesjonalisering av arkivfaget. Dette bør videreføres i de nye forskriftene ved at

Postadresse:

Fakkeltgården, Vormstuguv. 40

2624 LILLEHAMMER

Org. nr: 961382335

Besøksadresse:

Fakkeltgården, Vormstuguv. 40,
Lillehammer

Bankkonto: 2000 09 50018

E-post:

Saksbehandler:

Marit Hosar

Telefon:

E-post: Marit.Hosar@oppland.org

det stilles krav til fagkompetanse for den daglige ledelse av arkivtjenesten. Riksrevisjonens undersøkelse fra 2010 pekte bl.a. på behovet for kompetanse innen jus og IKT i tillegg til den arkivfaglige. Dokumentasjonsforvaltning og arkiv er sentrale funksjoner for offentlige organer og det bør ikke kunne åpnes opp for at arkivfunksjonen kan driftes av andre virksomheter.

En annen svakhet er at forskriftene ikke fastsetter at private aktører, som utfører oppgaver på vegne av det offentlige, blir pålagt å følge regelverket for offentlige arkiver. Flere av disse virksomhetene har arkivmateriale som inneholder dokumentasjon som har rettslig verdi for enkeltpersoner. Faren er stor for at denne dokumentasjonen går tapt om det ikke stilles krav til arkivhåndtering og avlevering til en offentlig arkivinstitusjon. Her bør det legges til et nytt punkt under internkontrollens oppgaver.

§ 2 definerer begreper; Både §2 og andre paragrafer omtaler arkivdepot og arkivinstitusjon svært snevert, der arkivdepot beskrives med ansvar for bevaring av eldre materiale og med ansvar for å gjøre arkivkildene tilgjengelig. § 32 viderefører dagens forskrift nesten ordrett. Den mulighet arkivinstitusjonene har til digital formidling gjennom internett og med arkivformidling som et eget fagfelt innen arkivinstitusjonene er ikke beskrevet. Det er ønskelig at den nye forskriften legger seg på en mer oppdatert versjon av begreper.

§6: Digitalisering for kassasjon

De nye forskriftene åpner for at arkivmateriale kan kasseres etter digitalisering. I prinsippet åpner den for at alt analogt materiale kan digitaliseres.

Her mener vi at det trengs presiseringer. Forslaget stiller kun krav til holdbarhet. Det sier ikke noe om hvordan vi skal bevare konteksten og relasjonene mellom dokumentene. Dersom sammenhengen mellom dokumentene fjernes, slik som ordningsmåten, notater, mappestruktur og all kontekstinformasjon, blir arkivene kun til en mengde enkeltdokumenter, og mye av verdien går tapt. Kontekstinformasjonen må sikres og nedfelles i forskriftene som et krav ved digitalisering for kassasjon.

Det siste punktet vi vil kommentere er §22; Lagring av digitalt arkivmateriale utenfor Norge

Nåværende arkivlov, forskrifter og gjeldene retningslinjer har ikke åpnet opp for lagring av arkivmateriale utenfor landets grenser, men det åpnes nå opp for skytjenester. Forslaget reiser flere problemstillinger både juridisk og sikkerhetsmessig. Skytjenestene er globale. Vi er usikre på om forskriften gir sterke nok virkemidler for å sikre kontroll, og at arkivinformasjonen er godt nok sikret mot misbruk. Vi er i utgangspunktet positive til forslaget under forutsetning av at det utarbeides klare føringer for avtaler og håndtering av arkiver som lagres utenfor Norge.

Med hilsen

Marit Hosar
fylkesarkivar

Mottakere: Fylkesarkivet, Svein Amblie, Fakkalgården, Vormstuguv. 40, 2624 LILLEHAMMER
Kulturdepartementet, Postboks 8030 Dep, 0030 OSLO

Kopi til: Grethe Marion Stenberg, Gausdalsgata 162D, 2615 LILLEHAMMER

